

וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שֵׁטִים

1. רמב"ם בית הבחירה א':א'
(א) מִצְוַת עֲשֵׂה לַעֲשׂוֹת בֵּית לַה' מוֹכֵן לְהִיֹּת מִקְרִיבִים בּוֹ הַקְּרִבְנוֹת. וְחוֹגְגִין אֵלָיו שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה שְׁנַאֲמַר "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ". וְכָבֵד נִתְפָּרֵשׁ בְּתוֹרָה מִשְׁכָּן שְׁעֵשָׂה מִשֶּׁה רַבְּנוּ. וְהָיָה לָפִי שְׁעָה שְׁנַאֲמַר "כִּי לֹא בָאתֶם עִתָּה" וְגו'.

(ו) וְעוֹשֵׂי בְּמִקְדָּשׁ כָּלִים. מִזְבֵּחַ לְעוֹלָה וְלִשְׂאֵר הַקְּרִבְנוֹת. וְכֹבֵשׁ שְׁעוֹלִים בּוֹ לְמִזְבֵּחַ. וּמְקוֹמוֹ לְפָנֵי הָאוֹלָם מְשוּדָּר לְדָרוֹם. וְכִיּוֹר וְכִנּוֹ לְקִדְשׁ מִמֶּנּוּ הַכְּהֵנִים וְדִיָּהֶם וְרִגְלֵיהֶם לְעִבּוּדָה. וּמְקוֹמוֹ בֵּין הָאוֹלָם וְלְמִזְבֵּחַ מְשוּדָּר לְדָרוֹם שֶׁהוּא שְׂמָאל הַנְּכֻסֵּס לְמִקְדָּשׁ. וּמִזְבֵּחַ לְקִטְרֹת וּמִנּוֹרָה וְשִׁלְחָן וְיִשְׁלֹשְׁתָן בְּתוֹדָה הַקְּדָשׁ לְפָנֵי קִדְשׁ הַקְּדָשִׁים:

2. רמב"ם ספר המצוות מצוות עשה כ'
היא שצונו לבנות בית הבחירה לעבודה, בו יהיה ההקרבה והבערת האש תמיד ואליו תהיה ההליכה והעליה לרגל והקבוץ בכל שנה. והוא אמרו יתעלה "ועשו לי מקדש"

3. רמב"ן שמות כ"ה
כאשר דבר השם עם ישראל פנים בפנים עשרת הדברות, וצוה אותם על ידי משה קצת מצוות שהם כמו אבות למצוותיה של תורה, כאשר הנהיגו רבותינו עם הגרים שבאים להתיהד, וישראל קבלו עליהם לעשות כל מה שיצונו על ידו של משה, וזאת עמהם ברית על כל זה, מעתה הנה הם לו לעם והוא להם לאלהים כאשר התנה עמהם מתחלה: ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה (שמות י"ט: ה'), ואמר: ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש (שמות י"ט: ו'), והנה הם קדושים, ראויים שיהיה בהם מקדש להשרות שכינתו ביניהם ולכן צוה תחלה על דבר המשכן שיהיה לו בית בתוכם מקדש לשמו, ושם ידבר עם משה ויצוה את בני ישראל.

והנה עיקר החפץ במשכן הוא מקום מנוחת השכינה שהוא הארון, כמו שאמר: ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת (שמות כ"ה: ב'), על כן הקדים הארון והכפרת בכאן כי הוא מוקדם במעלה, וסמך לארון השולחן והמנורה שהם כלים כמהו, ויורו על ענין המשכן שבעבורו נעשה. אבל משה הקדים בפרשת ויקהל את המשכן את אהלו ואת מכסהו, וכן עשה בצלאל, לפי שהוא הראוי לקדם במעשה.

וסוד המשכן הוא, אשר יהיה הכבוד אשר שכן על הר סיני שוכן עליו בנסתר וכמו שנאמר שם: וישכן כבוד י"י על הר סיני (שמות כ"ד: ט"ז), וכתוב: הן הראנו י"י אלהינו את כבודו ואת גדלו (דברים ה': כ'), כן כתוב במשכן: וכבוד י"י מלא את המשכן (שמות מ': ל"ד-ל"ה), כנגד: את כבודו ואת גדלו (דברים ה': כ'), והיה במשכן תמיד עם ישראל הכבוד שנראה להם בהר סיני. ובבא משה (שמות ל"ד: ל"ד) היה אליו הדבור אשר נדבר לו בהר סיני. וכמו שאמר במתן תורה: מן השמים השמיעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה (דברים ד': ל"ו), כך במשכן כתוב: וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפרת מבין שני הכרובים וידבר אליו (במדבר ז': פ"ט). ונכפל 'וידבר אליו' להגיד מה שאמרו בקבלה שהיה הקול בא מן השמים אל מעל הכפרת ומשם מדבר עמו, כי כל דבור עם משה היה מן השמים ביום ונשמע מבין שני הכרובים, כדרך: ודבריו שמעת מתוך האש (דברים ד': ל"ו), ועל כן היו שניהם זהב. וכך אמר הכתוב: ונועדתי לכם שמה לדבר אליך שם, ונקדש בכבודי (שמות כ"ט: מ"ב-מ"ג) – כי שם יהיה בית מועד לדבור ונקדש בכבודי.

4. רמב"ם ספר המצוות מצוות לא תעשה פ"ו
הזהירנו מהסיר בדי הארון מתוך הטבעות. והוא אמרו "בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו" (שמות כ"ה: ט"ו), והעובר על לאו זה לוקה.

5. חזקוני שמות כ"ה: ט"ו
לא יסרו ממנו – לפי הפשט: אין צורך בבדים אלו להסירם כי אין בהם שום טירוד ודוחק בהם, לפי שהם בקדש הקדשים שאין יוצא ונכנס בו רק כהן גדול ד' פעמים ביום אחד בשנה. אבל במזבח הנחשת הנתון בחצר שהכל נכנסין ויוצאין בו אם יהיו הטבעות תדיר בו יהיו טרודין ודוחקין הנכנסים והיוצאין, לפיכך אין צריך שיהיו שם אלא בשעת המסעות, כדכתיב: והיו הבדים בטבעות וגו' בשאת אותו (שמות כ"ו: ז').

6. רמב"ם כלי המקדש והעובדים בו ב': י"ב-י"ג
(יב) בָּעֵת שֶׁמּוֹלִיכִין אֶת הָאֲרוֹן מִמְּקוֹם לְמְקוֹם אֵין מוֹלִיכִין אוֹתוֹ לֹא עַל הַבְּהֵמָה וְלֹא עַל הַעֲגָלוֹת אֶלָּא מִצָּנָה לְנָטְלוֹ עַל הַכֶּתֶף. וְלִפִּי שֶׁשָּׂכַח דָּוִד וַיִּשְׂאֹז עַל הַעֲגָלָה נִפְרָץ פֶּרֶץ בַּעֲזָא. אֶלָּא מִצָּנָה לְנִשְׂאוֹ עַל הַכֶּתֶף שְׁנַאֲמַר "כִּי עֲבַדְתָּ הַקְּדָשׁ עֲלֵיהֶם בְּכֶתֶף יִשְׂאֹר" (במדבר ז': ט').

(יג) כְּשֶׁנּוֹשְׂאִים אוֹתוֹ עַל הַכֶּתֶף נוֹשְׂאִין פָּנִים כְּנֶגֶד פָּנִים וְאַחֲרֵיהֶם לְחוּץ וּפְנֵיהֶם לְפָנִים. וְנִזְהָרִים שֶׁלֹּא יִשְׁמְטוּ הַבָּדִים מִן הַטְּבָעוֹת. שֶׁהַמְּסִיר אֶחָד מִן הַבָּדִים מִן הַטְּבָעוֹת לוקה. שְׁנַאֲמַר (שמות כה טו) "בְּטַבַּעַת הָאֲרוֹן יִהְיוּ הַבָּדִים לֹא יִסְרוּ מִמֶּנּוּ":

(יז) וְעָשִׂיתָ כִּפְרֵת זֶהָב טְהוֹר אֲמֹתִים וְחָצִי אַרְכָּה וְאֵמָה וְחָצִי רְחֹב וְחָצִי קֶמֶתוֹ :	(י) וַעֲשׂוּ אַרְוֹן עֲצֵי שֹׁטִים אֲמֹתִים וְחָצִי אַרְכּוֹ וְאֵמָה וְחָצִי רְחֹבוֹ וְחָצִי קֶמֶתוֹ : (יא) וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זֶהָב טְהוֹר מִבֵּית וּמְחוּץ תִּצְפְּנוּ וְעָשִׂיתָ עָלָיו זָר זֶהָב סָבִיב : (יב) וַיִּצְקֶתָ לוֹ אַרְבַּע טַבַּעֲתַי זֶהָב וְנִתְּתָה עַל אַרְבַּע פְּעֻמֹתָיו וְשִׁתִּי טַבַּעֲתַי עַל צִלְעוֹ הָאֶחָת וְשִׁתִּי טַבַּעֲתַי עַל צִלְעוֹ הַשֵּׁנִית :
(יח) וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרָבִים זֶהָב מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכִּפְרֵת : (יט) וַעֲשֶׂה כְּרֹב אֶחָד מִקְצֵה מִזָּה וּכְרֹב אֶחָד מִקְצֵה מִזָּה מִן הַכִּפְרֵת תַעֲשׂוּ אֶת הַכְּרָבִים עַל שְׁנֵי קְצוֹתָיו : (כ) וְהָיוּ הַכְּרָבִים פְּרָשִׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה סִכְכִּים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכִּפְרֵת וּפְנִיָּהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו אֶל הַכִּפְרֵת יִהְיוּ פְּנֵי הַכְּרָבִים :	(יג) וְעָשִׂיתָ בְּדֵי עֲצֵי שֹׁטִים וְצִפִּיתָ אֹתָם זֶהָב : (יד) וְהִבַּאתָ אֶת הַבָּדִים בְּטַבַּעֲתַי עַל צִלְעוֹת הָאָרוֹן לְשֵׂאת אֶת הָאָרוֹן בָּהֶם : (טו) בְּטַבַּעֲתַי הָאָרוֹן יִהְיוּ הַבָּדִים לֹא יִסְרוּ מִמֶּנּוּ :
(כא) וְנִתְּתָ אֶת הַכִּפְרֵת עַל הָאָרוֹן מִלְּמַעַלָּה וְאֶל הָאָרוֹן תִּתֵּן אֶת הַעֲדוֹת אֲשֶׁר אֶתָּן אֵלֶיךָ :	(טז) וְנִתְּתָ אֶל הָאָרוֹן אֶת הַעֲדוֹת אֲשֶׁר אֶתָּן אֵלֶיךָ :

(כב) וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שֵׁם וְדַבַּרְתִּי אֵתְּךָ מֵעַל הַכִּפְרֵת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרָבִים אֲשֶׁר עַל אַרְוֹן הַעֲדוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר אֶצְוֶה אוֹתְךָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

7. גמרא סוכה ד' - ה'.

אֲרוֹן תְּשַׁעָּה וּכְפֹרֶת טַפַּח הָרִי כֹּאן עֲשֶׂרָה וּכְתִיב {שמות כ"ה: כ"ב} וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שֵׁם וְדַבַּרְתִּי אֵתְּךָ מֵעַל הַכִּפְרֹת וְתִנְיָא ר' יוסי אומר מעולם לא ירדה שכינה למטה ולא עלו משה ואלהיו למרום שנאמר {תהלים קט"ו: ט"ז} השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם.